

Motion till riksdagen

1989/90:T419

av Jan Strömdahl och Viola Claesson (båda vpk)

Oskyddade trafikanters säkerhet

Trafikreglerna för vägtrafik återfinns i vägtrafikkungörelsen. I verkligheten råder djungelns lag, dvs. den starkare ger sig företrädesrätt.

Med en snabbt växande biltrafik – 5 % om året – och med snabbare och större fordon trängs andra trafikantgrupper tillbaka. Hetsigare tempo, allt bristfälligare övervakning och allt lägre trafikmoral gör situationen på våra gator och vägar allt otrevligare och farligare. Det är värst i storstäderna men märks i hela landet.

Olyckornas antal har ökat på senare tid. Men det som inte återfinns i någon statistik är lika allvarligt: rädslan, otryggheten, förtrycket. Det gäller främst de oskyddade trafikanterna: fotgängare, cyklister, mopedister. Äldre människor vågar sig inte ofta ut i trafiken. Den vanligaste skrällen våra barn har är den för bilar. Många – särskilt kvinnor – som skulle kunna använda den miljövänliga, smidiga och hälsobefrämjande cykeln i sitt dagliga resande vågar inte det på grund av det hårda trafikklimatet och olycksriskerna. Att gå eller cykla år 1990 innebär 10 gånger större risk att dö jämfört med att köra bil.

Trafiksäkerhetsverkets trafiksäkerhetsprogram slår fast att dessa högre risker för de oskyddade trafikanterna ska minska.

Situationen blir inte bättre av att många trafikregler utgått från bilistens behov. Inte ens vid övergångsställen har gående en otvetydig företrädesrätt (jmf VTK 83 § och 136 §). Det har inneburit att de starkare bilisterna tagit sig rättigheter och övergångställena har blivit livsfarliga för de gående.

Högerregeln (VTK 38 §) gäller ofta mellan bilförare. Men som cyklist är det direkt livsfarligt att tillämpa lagen. Detta är några exempel på brister i teori och praktik.

Det är dags för grundläggande förändringar. Bilen får inte längre tränga undan andra trafikantgrupper och sprida skräck omkring sig. Bilen är rätt använd ett bra fortskaffningsmedel men den får inte missbrukas.

Trafiksäkerhetsverket bör få i uppdrag att snarast ta fram förslag till att öka jämlikheten i trafiken mellan olika trafikantgrupper och minska de oskyddade trafikanternas förhöjda risknivå.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att trafiksäkerhetsverket får i

uppdrag att komma med förslag som ökar oskyddade trafikanters säkerhet.

Mot. 1989/90
T419

Stockholm den 22 januari 1990

Jan Strömdahl (vpk)

Viola Claesson (vpk)